

УДК 378.147:172.15

**НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ
НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ
РОСІЇ В УКРАЇНУ (2022-2023 Р.Р.)**

А.В. Міняйлова

кандидат педагогічних наук, доцент,

завідувач кафедри сучасних мов

Національного університету кораблебудування імені адмірала акарова

м. Миколаїв, Україна

alevtina.minyajlova@gmail.com

Обґрунтовано необхідність реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання студентів у навчальному процесі ЗВО, при цьому підкреслено важливість предметів гуманітарного циклу, в тому числі «Іноземної мови». Розглянуто основні критерії добору навчально-методичних матеріалів для проведення занять з англійської мови в умовах повномасштабної агресії росії проти України.

Ключові слова: національно-патріотичне виховання, заняття з англійської мова, студентська молодь, формування особистості, патріотизм, повномасштабне вторгнення росії в Україну (2022-2023 р.р.).

У Стратегії національно-патріотичного виховання, затвердженій Указом Президента України від 18 травня 2019 року, зазначено, що національно-патріотичне виховання є «одним із пріоритетних напрямів діяльності держави та суспільства щодо розвитку національної свідомості на основі суспільно-державних (національних) цінностей (самобутність, воля, соборність, гідність), формування у громадян почуття патріотизму, поваги до Конституції і законів України, соціальної активності та відповідальності за доручені державні та громадські справи, готовності до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України, сповідування європейських цінностей» [1].

Реалізація завдань Стратегії національно-патріотичного виховання набуває максимальної значущості в умовах повномасштабного вторгнення росії в Україну. Тому одним з найважливіших завдань, які сьогодні стоять перед вітчизняними закладами вищої освіти, є формування національно-патріотичної свідомості студентської молоді. Кожен викладач кожної дисципліни має долучитися до цього процесу. Ми ставили за мету розглянути способи реалізації завдань Стратегії національно-патріотичного виховання студентів під час проведення занять з англійської мови.

Дисципліна «Іноземна мова», як і всі дисципліни гуманітарного циклу, є вкрай сприятливою платформою для формування національно-патріотичної свідомості студентів, оскільки передбачає застосування таких методів: розповідь і презентація (в рамках розвитку монологічного мовлення); дискусія та бесіда (в рамках розвитку навичок діалогічного мовлення); робота з аутентичним іншомовним текстом (в рамках розвитку навичок читання); написання есе (в рамках розвитку навичок письма) та ін.

Очевидно, що добір тем для застосування зазначених вище методів навчання англійської мови має бути спрямований на реалізацію завдань національно-патріотичного виховання студентів. Так, з метою розвитку навичок монологічного та діалогічного мовлення доцільно починати кожне заняття з англійської мови з обговорення воєнно-політичних новин країни. Оскільки під час повномасштабного вторгнення росії в Україну частина студентів тимчасово перебуває за кордоном, доцільно запропонувати їм робити огляд новин щодо

подій в Україні місцевих ЗМІ. Ефективним методом формування національно-патріотичної свідомості студентів є виконання презентацій на актуальну воєнно-політичну тему сьогодення України. Так, можна запропонувати студентам зробити презентацію англійською мовою по історії України, а саме: дослідити історію розвитку відносин між Україною і країною-агресоркою, дослідити історію існування і розвитку української мови і культури. Крім того, цікавими, на наш погляд, є теми для презентацій, які досліджують сучасні події в Україні, міжнародні стосунки з іншими країнами, ставлення населення інших країн до подій в Україні та ін.

Для розвитку навичок читання доцільно запропонувати студентам використання англомовних сайтів провідних світових ЗМІ, таких як: Financial Times, The Washington Post, The Wall Street Journal, The Guardian, CNN, BBC та ін. Ці та інші канали регулярно висвітлюють події в Україні та за її межами, які безпосередньо мають відношення до воєнно-політичної ситуації в Україні.

Для розвитку навичок письма ефективним методом є написання есе. Дуже важливо викладачеві влучно обрати тему для нього. Вона повинна мати національно-патріотичний характер і надати студентам можливість порозмірковувати над ситуацією в країні, висловити своє ставлення до неї, свої почуття. Так, у 2022-2023 навчальному році викладачами кафедри сучасних мов НУК був проведений конкурс есе англійською мовою, на якому студентам була запропонована тема «Home, sweet home». Цей вислів набув кардинально нового значення в умовах війни, коли мільйони українців, в тому числі студентів, змушені були залишити свої домівки і, навіть, свою країну і роз'їхатись по всьому світові. В своїх есе студенти змогли висловити свої думки і свої почуття щодо цього і як вони розуміють і відчують, що таке «дім».

Таким чином, правильний добір тем національно-патріотичного характеру при застосуванні традиційних методів викладання англійської мови максимально ефективно сприятиме розвитку національно-патріотичної свідомості студентів.

Література

Про Стратегію національно-патріотичного виховання : Указ Президента України від 18.05.2019 р. № 286/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286/2019#n15> (дата звернення: 05.09.2022).

National-patriotic education of students in English classroom in the conditions of full-scale invasion of russia in Ukraine

A.V. Miniaailova

Ph.D. in Pedagogy, Associate Professor, Head of Modern Languages Department at Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Mykolaiv, Ukraine

The need to implement the Strategy of national-patriotic education of students in the educational process of higher education institutions is substantiated, while the importance of subjects of the humanitarian cycle, including "Foreign language", is emphasized. The main criteria for the selection of educational and methodical materials for conducting English language classes in the conditions of full-scale Russian aggression against Ukraine are considered.

Keywords: national-patriotic education, English classes, student youth, personality formation, patriotism, full-scale Russian invasion of Ukraine (2022-2023).